

OG

Mala škola devedesetih

**Urania – prostor kreacije, Kvaternikov trg 3/3
Utorak, 5. listopada 2021., 16.00 – 20.30**

fotografija: Marko Ercegović

„Mala škola devedesetih“ namijenjena je svima koji žele saznati više o razdoblju koje je prijelomno za suvremenu hrvatsku povijest. Devedesete su, na više načina, bile nulta dekada u kojoj se odvio niz ekonomskih, društvenih i kulturnih promjena koje i danas obilježavaju hrvatsko društvo... Samo se više ne sjećamo nužno „kako je sve počelo“.

Uvjereni da devedesetima valja pristupiti razrahljujući i usložnjavajući neke od dominantnih analitičkih okvira, program posvećujemo trima temama o kojima će izlagati i raspravljati (bivši i sadašnji) aktivisti i znanstvenici. Prvi je panel posvećen antiratnom angažmanu devedesetih s naglaskom na svjetonazorskim i ideološkim motivima aktera za priključenje aktivističkoj sceni. U drugome panelu pažnju posvećujemo moralnim i afektivnim ekonomijama koje su obilježile uvođenje kapitalizma – od nove

poetike reklama do provedbe mirovinske reforme – a koje su preoblikovale percepciju i tumačenja društva i uloge pojedinca u njemu. U trećem panelu dubinski uranjamamo u proces pretvorbe i privatizacije, propitujući stavove ekonomskih teoretičara i praktičara koji su taj proces zazivali, ali i pravne posljedice – ili izostanak istih – koje je taj ključan proces ostavio na hrvatsko društvo.

Program organiziraju Petar Bašarić i Orlanda Obad u sklopu projekta „Naslijeđe devedesetih: diskursi i svakodnevica“ Instituta za etnologiju i folkloristiku uz podršku udruge Urania – prostor kreacije.

**Događaj će se odvijati uz poštivanje važećih epidemioloških mjera. Ako želite rezervirati mjesto u dvorani pošaljite email na: peroba@ief.hr*

MALA ŠKOLA DEVEDESETIH

Utorak, 5. listopada 2021.

16.00 – 17.30

Svjetonazori i ideologije u antiratnom aktivizmu

KATARINA KRUHONJA, mirovna aktivistica, liječnica u mirovini

VESNA JANKOVIĆ, aktivistica i sociologinja

MARKO STRPIĆ, izdavač

Na početku rata u Hrvatskoj, u srpnju 1991. godine, osnovana je Antiratna kampanja Hrvatske (ARK) kao mreža inicijativa i udruga posvećena promicanju društvenih vrijednosti nenasilja i suradnje. Mreža koja je okupljala aktere koji su se bavili raznim društvenim pitanjima – od ekoloških tema do rodne ravnopravnosti – iznjedrit će niz udruga i inicijativa od kojih neke uspješno djeluju i danas. Kroz protekla tri desetljeća akteri kritičkog dijela civilnog sektora bili su napadani kao nedržavotvorni, otpisivani kao marginalci ili sanjari, a neki od njih će, pomalo paradoksalno, možda biti društveno uvaženi tek zahvaljujući političkoj moći, kroz angažman u političkoj platformi i stranci, odnosno koaliciji koja je u svibnju 2021. godine preuzeila vlast u glavnom gradu. Ovom se panel diskusijom želimo vratiti u korijene antiratnog aktivizma. Pokušat ćemo pružiti uvid u raznolikost svjetonazorskih, ideoloških, pa i osobnih pozicija iz kojih su gosti diskusije pristupili antiratnom aktivizmu devedesetih. Neki od prijepora i rasprava u toj „jezgri“ traju i dalje.

17.45 – 19.00

Moralne i afektivne ekonomije kapitalizma

MAŠA KOLANOVIĆ, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

PAUL STUBBS, Ekonomski institut, Zagreb

Panel će biti usmjeren na procese uvođenja i normalizacije novih registara društvenih vrijednosti i afekata devedesetih. Izlaganje Maše Kolanović polazi od prepostavke da različiti politički i ekonomski sustavi uvijek predstavljaju i određeni tip kulture. Analizom odabranih „kulturnih uzoraka“ iz sfere svakodnevice, kulture, znanosti i umjetnosti izlaganje će ukazati na procese intelektualne demontaže i transformacije socijalizma, kao i na kreiranje nove moralne i afektivne ekonomije devedesetih. Paul Stubbs će se pak fokusirati na jedan od rijetkih uspjeha Tuđmanova režima u smjeru međunarodne integracije – mirovinsku reformu s kraja devedesetih. Usmjerit će se na reklamnu kampanju koja je građane uvjeravala u neumitnost i pozitivne efekte reforme, na važnost propitivanja prevođenja/prenošenja politika pod okriljem uglednih međunarodnih institucija, kao i na ključnu ulogu Joséa Piñere, ekonomista i svojedobnog ministra u vladu čileanskog diktatora Augusta Pinocheta.

19.15 – 20.30

Ekonomski optimizam, juridički pesimizam i proces privatizacije

DIMITRIJE BIRAČ, doktorand na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu

SUNČANA ROKSANDIĆ, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Panel je posvećen novim perspektivama u istraživanjima procesa pretvorbe i privatizacije, koji pripada redu onih koji su ponajviše obilježili dekadu devedesetih. Dimitrije Birač prikazat će proces legitimizacije novog ekonomskog i društvenog poretka kroz analizu tadašnje znanstvene produkcije, fokusirajući se prvenstveno na radove iz polja ekonomije. Optimistične najave privatizacije kao važnog koraka u smjeru izgradnje efikasnijeg i superiornijeg ekonomskog sustava ubrzo će se pretvoriti u razočaranje i nemoć ekonomista suočenih s praksama u provedbi toga pothvata. Sunčana Roksandić opisat će razvoj i primjenu pravnih alata namijenjenih sankcioniranju kaznenih djela počinjenih u pretvorbi i privatizaciji. Izlagačica će prikazati razvoj mehanizama borbe protiv korupcije u međunarodnom kontekstu, a založit će se i za sankcioniranje masovnog gospodarskog kriminala u okviru međunarodnog prava.